

Operaen - ællingen på Holmen

Jydske Vestkysten den 10. januar 2015

Af Berit Holbek Jensen

Om aftenen, når der er forestilling, ser Operaen imponerende ud. Men resten af tiden ligger huset og pladsen foran øde hen og bliver ikke brugt trods den prominente placering ved havnefronten.

Kultur:

De første ti år har ikke været lige lette for Operaen i København, der blev bygget af en rigmand, foræret til folket og dernæst overladt sådan lidt til sig selv. Men der er al mulig grund til at fejre fødselsdagen på torsdag, lyder det.

De smiler helt op til ørerne ude på Operaen i København. Det er forventningens glæde, fordi de har fødselsdag og endelig får lov at fyre den af. Alle scener i brug og fuldt udtræk på sang og musik. "Tryllefløjten" nyopsat. Verdenspremiere på dansk opera. Hotte udenlandske instruktører.

- Nu viser vi, hvad vi kan, siger operachef Sven Müller, da vi møder ham i en kort pause fra forberedelserne.

Han kom til for godt to år siden, efter at forgængeren, Keith Warner, dramasmækkede med døren, da det offentlige ikke ville ryste op med endnu flere penge til at synge for. "Jeg er ude af stand til at realisere mine store drømme for operaen", proklamerede Warner og efterlod en økonomi og et arbejdsmiljø i ruiner.

Siden har tyske Sven Müller, der går for at være et rationelt og sympatisk menneske, støt og stædigt rettet skuden op, og skal man tro anmelderne, er huset på Holmen i dag i verdensklasse rent musikalsk.

- Det er en succeshistorie. Forestillingerne er på højt niveau, og Det Kongelige Kapel er et fantastisk orkester, siger Peter Dürrfeld fra Kristeligt Dagblad.

- Jeg har stor fidus til Sven Müller. Det er takket være hans tyske smidighed, at vi får de store instruktører indenbords, og at den tyske orkesterchef, Michael Boder, gider være hos os, siger Peter Johannes Erichsen fra Weekendavisen.

Hvad ønsker han sig så i fødselsdagsgave, Sven Müller? Ti år er trods alt en rund dag.

Han bliver helt stille. Det har ingen måske spurgt ham om - og nu har han jo allerede fået en anselig gave fra A.P. Møller Fonden til at spille "Tryllefløjten" for. Men noget er der nu:

- Fortsat sikret finansiering fra det offentlige og fra sponsorside, der muliggør et solidt repertoire i de kommende sæsoner - og en bro, så stedet bliver mere tilgængeligt. Hvis den bare kunne blive færdig...

Adgang lader vente på sig

Da A.P. Møller Fonden byggede Operaen, lovede Københavns Kommune at sørge for adgangsveje. Det næste, der skete, var, at der blev lukket for den mest direkte vej af hensyn til Christianshavnerne, så biler og taxaer i ti år har måttet køre rundt om Amager for at komme til Holmen. I mellemtiden har man skiftevis

lovet anlæggelse af en gangbro, så en tunnel, og så en bro igen - og så gik entreprenøren konkurs, og så var bropillerne for høje og så videre og så videre.

Nu skulle den snart være der - Müller ved dog ikke hvornår.

- Jeg har givet op. Måske er det rigtigt svært at bygge en bro, siger han.

Peter Johannes Erichsen fra Weekendavisen forstår ikke politikerne i Københavns Kommune:

- Hvorfor lader man ikke metroen slå et sving over Holmen? Eller bygger en undersøisk foyer mellem Skuespilhuset og Operaen? Det er som om, at der er sådan en slags kulturflovhed.

Det burde være som i Oslo

I modsætning til resten af havnefronten, der efterhånden myldrer med mennesker, ligger Operaen og pladsen rundt om den død hen både sommer og vinter - bortset fra når folk engang imellem skal til forestilling.

- Det burde være som i Oslo. Rent arkitektonisk kan du gå oven på Oslos operahus. Det er deres turistattraktion nummer ét, og selv om du ikke hører opera, kan du bruge det til noget, fordi det er et dejligt sted at være, siger Sven Müller.

Hvis Operaen i København skal blive lige så indbydende, må der mere end en bro til, mener præsidenten for Akademiraadet, arkitekt Johnny Svendborg.

- Det er meget problematisk, at Operaen ikke hænger sammen med resten af byen. Sådan var det jo heller ikke tænkt fra arkitekt Henning Larsens side. Meningen var, at Operaen skulle have naboer, men i stedet ligger der nu sådan nogle græsplæner oven på noget opfyld. Dem skulle man da bebygge, siger Johnny Svendborg, som synes, at A.P. Møller Fonden skulle tage at forære grundene til Københavns Kommune.

- Så kan kommunen udskrive en arkitektkonkurrence om noget innovativt kvalitetsbyggeri. Det ville Operaen have godt af. Måske nogle ungdomsboliger til Holmens mange studerende. I stueetagen kunne man have caféer, restauranter og lignende, så vi kan få noget liv ud på det sted.

Kun klassikerne trækker folk til

Det vigtigste ved et operahus er naturligvis den kunstneriske oplevelse. Ifølge anmelderne er akustik og sådan noget helt i top, og nogle forestillinger - især den nylige "Lady Macbeth fra Minsk" - bliver rost i høje toner i udlandet, hvilket Sven Müller får fødselsdagslys i øjnene af at fortælle om.

Men publikum kom ikke, fortæller han.

Det er tilsyneladende Operaens evige dilemma: Når der spilles klassikere for husarerne, bliver der fyldt - bro eller ej. Når det er en smule moderne, er det sværere at trække folk til, selv om det ifølge Weekendavisens Peter Johannes Erichsen virkelig er der, der er noget at hente.

- Det er en forbandelse, at det er klassikerne, der sælger billetter - Verdi, Wagner, Puccini. I mine øjne slæber de sig som regel hen over scenen, mens det er ved de moderne operaer, det sner. Det er de også

rigtigt gode til på de tyske scener. Det er spændende iscenesættelser, der er fut i fejermøget, det er eksplosivt og farligt, siger han.

Selvfølgelig kan man også modernisere de gamle travere. Men mobiltelefoner i en Wagner-opera eller FCK-trøjer sammen med Carl Nielsen falder ikke i god jord hos Kristeligt Dagblads Peter Dürrfeld.

- Det ældre publikum hader det. Jeg tror, at det skræmmer folk væk i stedet for at trække dem til, siger han.

Man kunne også lokke nye til ved at sætte prisen ned, mener Peter Johannes Erichsen.

- Det er alt for dyrt. Det er jo festspilpriser, siger han og sammenligner med Hamborg og Berlin, hvor billetterne koster det halve bortset fra til premieren, når de virkelig er pebrede, men da er det lige meget, for da kommer snobberne og de rige.

- Desuden burde man udnytte, at der er fire scener at skifte imellem, og variere forestillingerne, så det ikke er det samme hver aften. Men det er der jo nok ikke økonomi til.

Nej, det er der ikke, svarer Sven Müller, der sukker lidt over det med priserne. Han synes ikke, at det er så dyrt - og desuden er der hårdt brug for indtægterne. Ikke at han klager ret meget - der er jo økonomisk krise, og andre må også spare, selv om det er ærgerligt.

- At drive det her hus kan sammenlignes med at sidde i en Rolls Royce og få fem liter benzin. Så må du prøve at regne ud, hvilken tur der er den mest interessante, og prøve at få det bedste ud af det, siger han og understreger samtidig, at hver eneste ekstra krone, nogen kunne finde på at forære Operaen i fødselsdagsgave, gør en kæmpe forskel.

- De ville gå direkte til flere forestillinger, siger han.

Operaen i København, der er tegnet af den nu afdøde arkitekt Henning Larsen, blev indviet 15. januar 2005. Den var en gave fra skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller til det danske folk, og undervejs blev rederen og arkitekten tilsyneladende ret uenige om især udformningen af facaden. Arkitekten ville have en ren glasfacade, men måtte bøje sig for et krav fra Mærsk Mc-Kinney Møller og udformede derfor den nuværende facade med tværgående stålband, der har givet Operaen tilnavnet "Brødristeren".

- Bygningen er på 41.000 kvadratmeter fordelt på 14 etager og rummer flere end 1000 lokaler og prøvesale samt to scener: Store Scene og Takkelloftet. Store Scene har ekstra bagscener, så der i princippet konstant kunne være fire operaer på programmet, der skiftedes til at spille hver aften. Det udnyttedes dog af økonomiske årsager ikke.

Lang fødselsdagsfest

Operaens tiårs fødselsdag 15. januar fejres langt ind i dette års sæson. Det største brag er nyopsætningen af Mozarts "Tryllefløjten", der har gallapremiere på selve dagen og instrueres af Marco Arturo Morelli.

- Desuden er der 23. januar verdenspremiere på en dansk opera, "Sol går op, sol går ned" af Pelle Gudmundsen-Holmgreen.

- Der er yderligere seks operaer på programmet - blandt andre "Maskerade" af Carl Nielsen, hvis 150-års fødselsdag dermed også fejres.

Faktaboks

Hip, hip, hurra!

Kulturminister Marianne Jelved (R) er godt tilfreds med at have en opera, der kan sætte større værker op og desuden har lavet en række nyopsætninger.

- De er ved at have et repertoire, de kan trække frem og bruge. Det er dyrt, og det tager tid, siger hun og lover operachef Sven Müller, at der ikke sker ændringer i den økonomiske ramme de kommende år.

Hvad angår beliggenhed og adgang lyder ministeren ikke imponeret over Københavns Kommunes indsats.

- Ti år er lang tid at vente for Operaen. Kommunen skal jo sørge for, at Holmen bruges hensigtsmæssigt, og at stedets potentiale kommer til sin ret. Det ser jeg frem til at få en dialog med dem om i forbindelse med vores nye arkitekturpolitik, siger hun.

Københavns overborgmester, Frank Jensen (S), lover, at broen over inderhavnen fra Skuespilhuset åbner til foråret, OG at Prinsessegade bliver åbnet for gennemkørsel til Holmen, så snart den er blevet gjort mere trafikikker for skolebørnene. Han afviser samtidig, at københavnere skulle have et stedmoderligt forhold til Operaen, siden de har været så langt tid om få skabt forbindelse over til den.

- Vi er rigtig glade for Operaen, der har givet et stort løft til Københavns musik- og kulturliv. Samtidig tiltrækker den turister og er derfor med til at skabe vækst, siger Frank Jensen.

Også A.P. Møller Fonden, der i sin tid bekostede opførelsen af operahuset, udtrykker tilfredshed.

- For Fonden var målet, at der med bygningen kunne skabes betingelser for et varigt løft af operalivet i Danmark. Den ægte glæde over huset, som både brugere og gæster i Operaen til stadighed udtrykker, peger heldigvis i denne retning, udtaler fondens direktør, Henrik Tvarnø.

- Der vil selvfølgelig være forskellige meninger om så markant et bygningsværk som Operaen - dens placering og udformning. Fonden traf efter grundig research, det valg vi syntes var det rigtige, og det fortryder vi ikke. Nu ser vi frem til, at man i 2015 kan komme tørskoet over havnen via de nye broer til Operaen, og at bilturen dertil igen bliver mere direkte, lyder det fra Henrik Tvarnø.